

Etsprogethed og flersprogethed – er vi ved at skifte grundsyn?

Anne Holmen
Fratrædelsesforelæsning
12. januar 2024

KØBENHAVNS UNIVERSITET

Etsprogethed og flersprogethed – er vi ved at skifte grundsyn?

Ændringer i det sproglige landskab

Flersprogethed på individ- og samfundsniveau

Eksempler fra grundskolen

Eksempler fra universiteterne

Konklusion

Danmark som sprogsamfund

Danmark er *de facto* flersproget, idet ca. 15 % af befolkningen skønnes at have et andet modersmål – dvs. tale et andet sprog ved siden af dansk eller i stedet for dansk

Sprogenes status:

- Dansk er modersmål for majoriteten og dominerende i offentlige fora
- Officielt minoritetssprog: tysk
- Semi-officielt minoritetssprog: dansk tegnsprog
- 120-200 andre sprog (nabosprog, EU-sprog, migrantsprog)
- Grønlandsk og færøsk i Danmark – usikker status

Hvilke sprog tales i Danmark?

Ingen statistiske oplysninger

- Udenlandske statsborgere registreret under oprindelsesland. Ingen systematisk viden om, hvorvidt de taler nationalsproget i pgl. land eller et andet sprog

TOP 10 for "Indvandrere" 2023 (Ifølge Danmarks Statistik):

Tyrkiet

Polen *

Rumænien *

Syrien *

Ukraine*

Tyskland

Irak

Libanon

Pakistan

Iran *

* Væsentlig ændring siden 2012

Lovgivning om sprog

Ingen egentlig sproglov i DK

Men lovgivning om

- Dansk retskrivning (Lov om Dansk Sprognævn)
- Danmarks Radio (Public Service kontrakter)
- Grundskolens sprogfag
- Ungdomsuddannelsernes sprogfag
- Familiesammenføring, permanent opholdstilladelse, statsborgerskab
- Sprogscreening af småbørn i udsatte boligområder
- Autorisation til sundhedspersonale fra 3. lande

Traditionelt syn på befolkningen

Majoritet

- Dansk i hjemmet
- Gode til engelsk, læres i og uden for skolen
- Evt. andre fremmedsprog via skolen

Sprog bruges til at komme ud i verden

Minoritet

- Andre sprog end dansk i hjemmet
- Dansk og engelsk læres i skolen og på arbejdspladsen

Sprog bruges til at komme ind i samfundet

Men er det helt så enkelt?

- En lille øvelse:

Det giver points at være flersproget

*1 point
per sprog*

- 1** Hvor mange sprog bruger du i din hverdag?
- 2** Har du lært fremmedsprog i skolen som barn / senere?
- 3** Har du kolleger eller klassekammerater der taler andre sprog?
- 4** Har du familie eller nære venner, der dagligt bruger andre sprog end dansk?
- 5** Lytter du til musik på flere sprog?
- 6** Ser du film på flere sprog?
- 7** Har du boet uden for Danmark og dit hjemland og lært at sige noget på et nyt sprog?

*1 point for
JA*

Europæisk terminologi

Fx i Common European Framework for References on Language (Europarådet, 2018):

- "multilingualism" om flersprogede grupper og samfund
- "plurilingualism" om flersprogede individer

Det flersprogede individ trækker på alle sine resurser ved brug af og tilegnelse af sprog.

Sprogene holdes ikke adskilt, men integreres i individet

Dánski futbalisti sa lúčia so slovenskými súpermi.

Danske fodboldspillere siger farvel til deres slovakiske modstandere

Dánski futbalisti sa lúčia so slovenskými súpermi.

Zdroj: TASR

Slovakisk online avis, SME.sk:

<https://sport.sme.sk/g/103305/najlepsie-momentky-z-pripravneho-zapasu-slovensko-dansko?ref=https%253A%252F%252Fsport.sme.sk%252Ffc%252F20907604%252Ftrener-danov-bola-to-najkrajsia-prehra-v-zivote-slovaci-nas-povzbudzovali.html&photo=p3559753>

Flersprogethed i sprogvidenskab og sprogpædagogik

Udgangspunkt for ændret sprogsyn:

- Det er svært at holde sprog adskilt i læringsprocesser
- Mobilitet og teknologisk udvikling har gjort mange sprogbrugssituationer og læringskontekster iboende flersprogede

The Multilingual Turn in SLA (Stephen May)

Multilingualism og plurilingualism som centrale begreber i CEFR

Europæisk udvikling af flersprogethedsdidaktik (ECML)

Nordamerikansk fokus på translanguaging (García)

Teaching for transfer (Cummins)

Flersprogethed som den nye norm

“The idea of languages as segmented, autonomous entities has been replaced by a holistic conception of plurilingual competences being multiple, dynamic, integrated, contextualized, and individualized” (Daryai-Hansen m. fl. 2015)

The Multilingual Turn

Teaching for transfer

Polylinguaging in superdiversity

Plurilinguaging

Translinguaging

Translingual practice

Osv.

Danske udgivelser

- Tidligere sprogstart (engelsk, tysk, fransk og flersprogethedsdidaktik) 2018
- Daugaard, Line Møller & Laursen, Helle Pia (2021): Med flere sprog i klassen. Aarhus Universitetsforlag
- Liv i skolen (2021): Det flersprogede klasserum. 23, 1. VIA
- Unge Pædagoger (2021): I samfund med mange sprog, 3.
- Holmen, Anne & Thise, Helene (2021): Flere sprog i læringen. Translanguaging i praksis. Samfundslitteratur

20 artikler, 2 bøger alene fra 2021

37 forfattere (inkl. gengangere)

Hvorfor vælge ordet *translanguaging* på dansk?

Fordi ordet understreger, at pædagogikken skal skabe forbindelser mellem sprogene (trans-) og ikke bare acceptere, at sprogene findes ved siden af hinanden

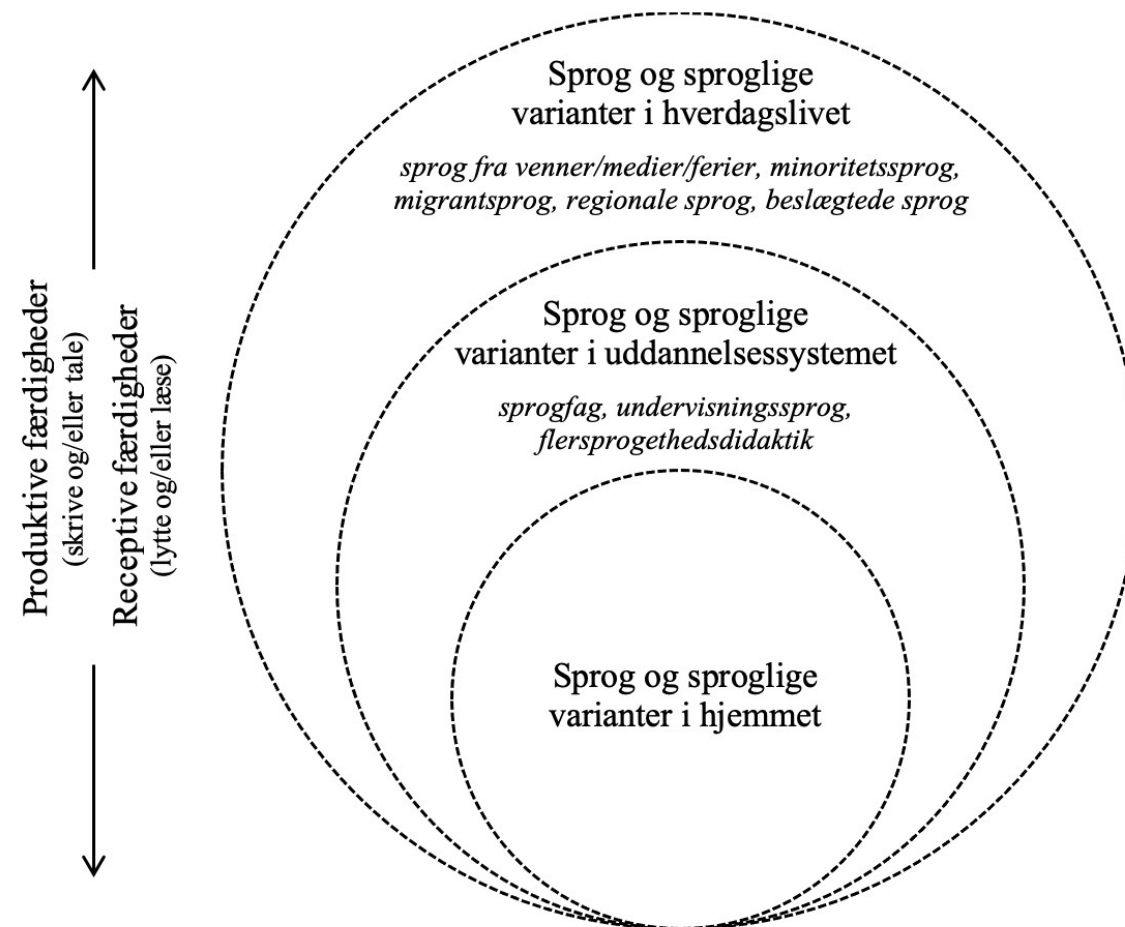
Googlesøgning på "translanguaging"

- 2021: 336.000 hits
- 2023: 891.000 hits
- 2024: 1.390.000 hits

Flersprogethed i grundskolen

Det flersprogede repertoire (Drachmann 2023: 22)

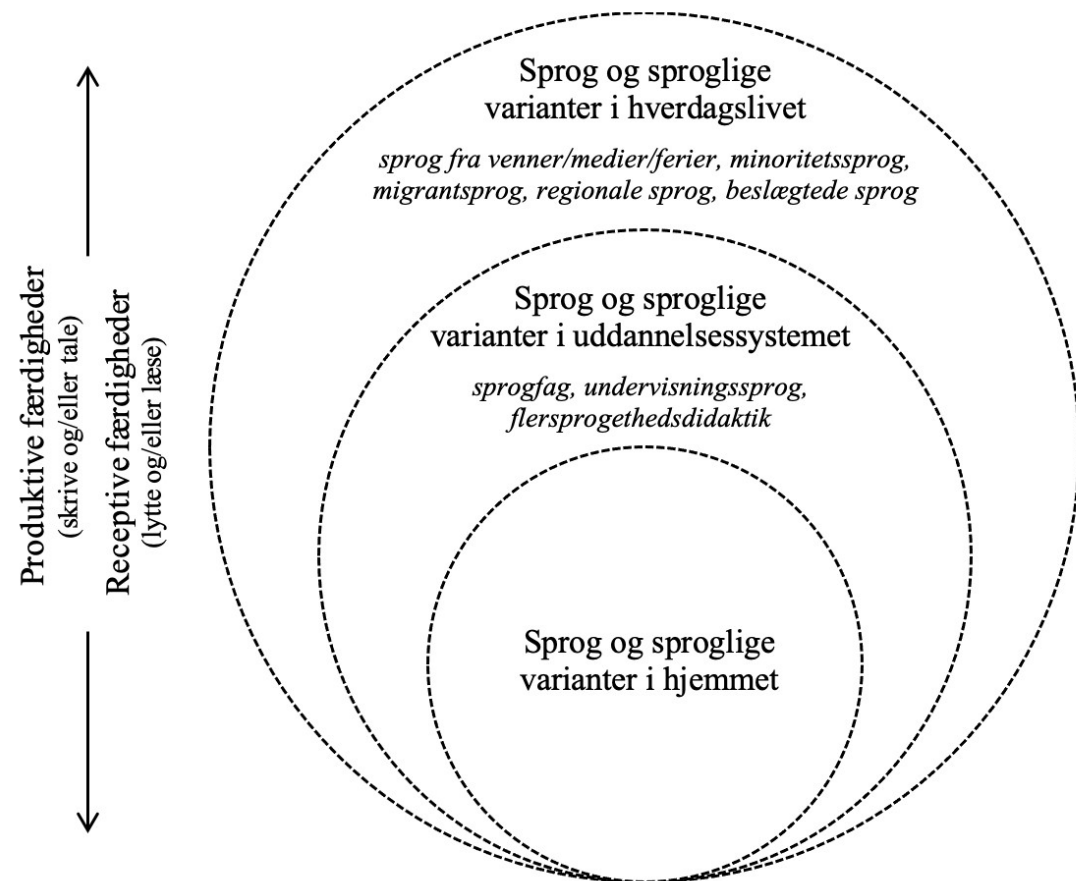

Ideal om elevcentreret
pædagogik

Og dermed et principielt
resurksesyn på alle elevers
forudsætninger for at
deltage og lære gennem
inddragelse af deres viden
og erfaringer

Det flersprogede repertoire (Drachmann 2023: 22)

- Flere sprog, flydende grænser

Modersmål = dansk

Sprogfag, men ikke andre modersmål

Faste grænser/fagene lukket om sig selv

I praksis: forsøg med at inddrage andre sprog

- Flere sprog, flydende grænser

Manglende inddragelse af andre sprog i engelskfaget

Rawand Jalal (2019):

Signifikant forskel på engelskniveau for elever med/uden dansk som L1 i 9. klasse på de samme skoler

Nogle få flersprogede elever fandt det let at lære engelsk

Mange var bange for at sige noget i timerne og følte sig ikke flydende

En særlig case: en pige, som var ambitiøs og dygtig i alle andre fag end engelsk, men som hævdede, at hun var "kommet bagefter" allerede i 5. kl.

Bygge bro mellem sprog under pandekagespisning i svensk børnehave

- B1: Quemado er også gode
Voksen: hvad?
B1: hvordan siger man quemado i øh?
Voksen: på svensk?
B1: ja
Voksen: Hvad er quemado?
B2: Quemado en øh
B1: como se dice quemado en sueco?
B3: esta quemado
B1: pero en sueco
B2: det brænder
B1: brænder er også gode

Voksen: det brænder?

B1: mm. Brænder også gode. Forstår du det?

Voksen: altså de her brændte, de her brændte pandekager som er lidt mørke

B3: mm

Voksen: ja. De er smadder gode. Nu vil jeg smage en brændt pandekage

B1: en brændt

Voksen: mm. Som er lidt sort. Nu skal jeg smage om den er god

B4: sort, sort, sort

Andre sprog som hjælp til deltagelse og læring

Eventyr, tekst 1 – dansk.

Hvad hedder dit yndlingseventyr? Hvad handler det om?

Askepot

Hun far er død. Askepot har to søster,
hun søster er onde. Hun mor say to
clean. Askepot blive gift med prinse.

Askepot

Hun far er død. Askepot har to søster,
hun søster er onde. Hun mor say to
clean. Askepot blive gift med prinse.

Eventyr

tekst 2 - rumænsk

Cenșăreasa

Era odată cu mică odată o fată, numele ei era Cenșăreasa. Fiindcă ea nu avea mamă, tatăl a decis să se mărite cu o altă femeie. Această femeie are două fete, numele primei fete era Annabelle și cea de-a doua fată, se numea Isabelle. Tatăl Cenșăresei se simțea din ce în ce mai rău și soția tatălui începuse în secret, să curățe toată casa. Cenșăreasa începuse să viseze, că trăia în Castel.

Casa Cenșăresei primise un plic, și în plic era o invitație la un bal. Surorile Cenșăresei au strigat rochia cu care Cenșăreasa trebuia să meargă la bal. Apoi vine o răuă magică și o întrebă pe Cenșăreasa ce sa întplat. Ea povestise totul. Fara ia daruit o rochie și trebuie să se întorcă acasă până la 24:00.

Eventyr

tekst 3 dansk baseret på rumænsk tekst

Hun var engang en pige, hun hedder Askepot. Fordi hun ikke havde en mor, besluttede faderen at gifte sig med en anden kvine. Denne kvinde havde to piger, den første pige var Annabelle, og den anden pige blev kaldt Isabelle. Askepost far bliv værre og hans kone begynde hemmeligt drømm-er, der levede i et slot. Huset havde modtaget en konvult. I konvulутten var den en invitation til slot. Askepot søstre ruinerede kjole med hvilken Askepot skulle gå til slot. Så kommer en magisk fe og spørger Askepot, hvad der skete. Hun fortalte alt. Fe gav hende en ny kjole, og hun skal være tilbage kl. 24:00

Askepot tænkte på at drømmen var blevet, prinsen kom til hende og spurgte hende: "Vil du danse med mig?"

.....

Hvad hedder dit yndlingseventyr? Hvad handler det om?

Askepot
Hun var engang en pige, hun hedder Askepot. Fordi hun ikke havde en mor, besluttede faderen at gifte sig med en anden kvine. Denne kvinde havde to piger, den første pige var Annabelle, og den anden pige blev kaldt Isabelle. Askepot far blev værre og hans kone begynde hemmeligt drømmer, der levede i et slot. Huset havde modtaget en konvult, i konvulутten var den en invitation til slot. Askepot søstre ruinerede kjole med hvilken Askepot skulle gå til slot. Så kommer en magisk fe og spørger Askepot, hvad der skete. Hun fortalte alt. Fe gav hende en ny kjole, og hun skal være tilbage kl. 24:00

Dronning
Trækker
på sine
sprog-
ressourcer.

*Den god
mand?
Trækker
på sine
sprog-
ressour-
cer.

□ = Betydningsbærende
sætninger til den
sprogudviklende samtale.

Tilføjer selv "ny"
da hun tænker højt.
Trækker på sine
sprog-
ressourcer.

Askepot tænkte på, at drømmen var blevet, prinsen kom til hende og spurgte hende: "Vil du danse med mig?". Askepot svarede « ja » Uret ligger 24:00, det løb til huset. Prinsen varrede alle huserne i

Flersprogethed på universiteterne (KU)

Sammensætning af videnskabeligt personale

Ansatte i 2023 (i alt):

5.311 VIP

4.671 TAP

Siden 2010 markant stigning i antallet af nyansatte internationale VIP: nu ca. 41 %

En stor andel i juniorstillinger, men også stigende antal i seniorstillinger

Fordelt skævt på de seks fakulteter:

11 enheder (institutter eller centre) med over 50 % internationale VIP – alle på SCIENCE eller HEALTH

KUs tidligere sprogpolitik (ifølge Destination 2012)

Udgangspunktet for sprogpolitikken er princippet om parallelsprog. **Engelsk** skal i stigende grad anvendes som undervisnings- og især lærebogssprog, hvor det er relevant i undervisningen, og som forskningens fremvoksende lingua franca. Det bør også sikres, at **dansk** opretholdes som et komplet funktionsdueligt sprog, også inden for videregående uddannelse og formidling af forskningens resultater.

Ikke helt så enkelt ...

Mortensen & Haberland (2021) identificerer fem domæner for sprog på universitetet:

Forskning som proces: E og D
afhængig af fag og finansiering

Forskningspublikationer: E

Undervisning: D og E
reguleret af markedet og ministeriet (via lokale aftaler, ikke lovgivet)

Administration, organisation, ledelse: D

Formidling til offentligheden: D

Men forskere kan jo allesammen engelsk!

Jürnas survey (2014):

- 150 internationale forskere på KU
 - 26 af de 150 angav engelsk som L1
 - Nævnte tilsammen 34 forskellige sprog i deres repertoire
- Brugte engelsk generelt og dansk til specifikke formål
- Kun få blev bedt om at undervise på dansk

Studerende i studienævn på Panum (ca. 2014): "Er der ikke nogen, der kan lære os at forstå kinesisk engelsk?"

Ny sprogpolitik på KU (2021-)

- 2.1 Som udgangspunkt forventes det, at tenure track adjunkter, lektorer og professorer **aktivt kan bidrage til undervisningen på dansk efter 3-6 år**, herunder bedømme og vejlede studerende - med kompetencer svarende til den undervisning vedkommende skal varetage.
- 2.2 Den ansvarlige leder skal både i opslaget, til ansættelsessamtaler og løbende i de første år af ansættelsen gøre forventningen i punkt 2.1 klar for de ansatte og undersøge, om disse har behov for støtte for at leve op til forventningen.
- 2.3 Udenlandske tenure track adjunkter, lektorer, professorer, ledere og permanent ansatte TAP skal tilbydes betalt målrettet danskundervisning så vidt muligt på campus. Dette tilbud skal tydeliggøres i forbindelse med ansættelsessamtalen. Det er nødvendigt, at ledelsen giver mulighed for, at der afsættes den nødvendige tid til danskundervisning i arbejdstiden. Dette kan for en periode afløse forpligtelser til f.eks. at undervise.
- Implementering? Understøttelse?

Internationale VIP på KU beskrevet af Laursen & Frederiksen (2015)

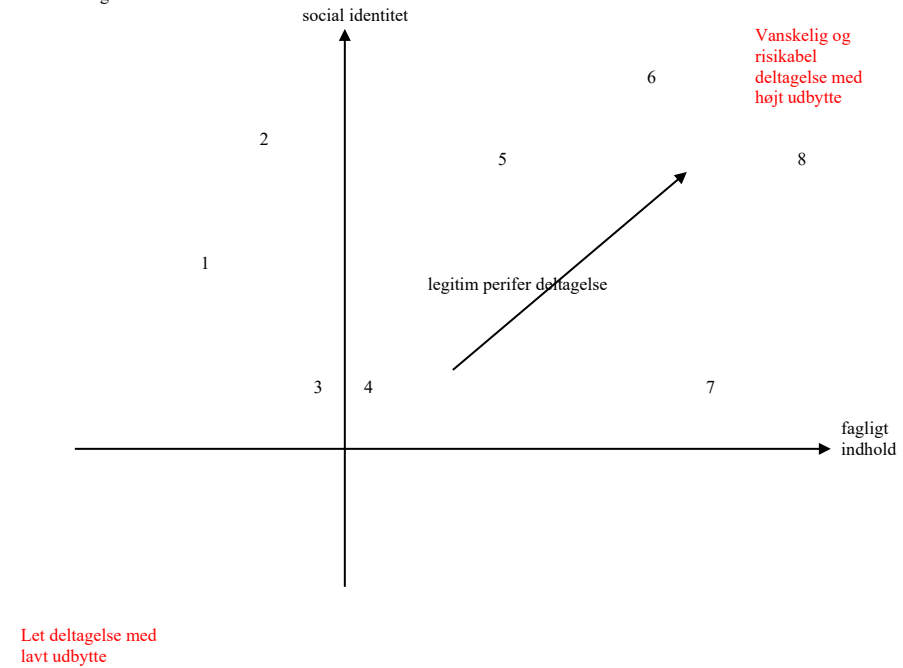
- They have recently arrived in Denmark
- They work or want to work as knowledge workers
- They have a long education
- They are skilled readers
- They have learnt one or more foreign languages
- They primarily use English as a lingua franca at the workplace
- They often find it difficult to find their voice in Danish at the workplace

Hvad skal der til for at kunne undervise på dansk?

- Sprogfærdighed
(fx Common European Framework: B2+ eller C1)
- Kendskab til fagterminologi og fagdiskurser
- Mentalt/sprogligt overskud
- Gode kommunikationsstrategier, især mediering

Sørensen & Holmen (2004): Sproglige krav på arbejdspladsen

Forhandling om

Omfattende viden om EMI på netop Københavns Universitet

Nogle danske underviseres bekymringer ved skiftet til undervisning på engelsk (EMI)

The quality of my course in English is lower compared to the Danish one. Because I miss a lot of words, I miss a lot of opportunities connected to pedagogical things and language things. So, I cannot have the same dialogue with the students in English as I have in Danish

I don't doubt for a moment that my classes would have been better if they had been in Danish. [In English] I am much more dependent on my slides and less capable of improvising

If they really want us to do it in English, they must give us the proper training. It was humiliating not to have the training. You appear stupid and less competent than you are

Et nyt felt? DMI = Danish medium instruction

- Parallel til EMI – international term for undervisning i forskellige fag på engelsk

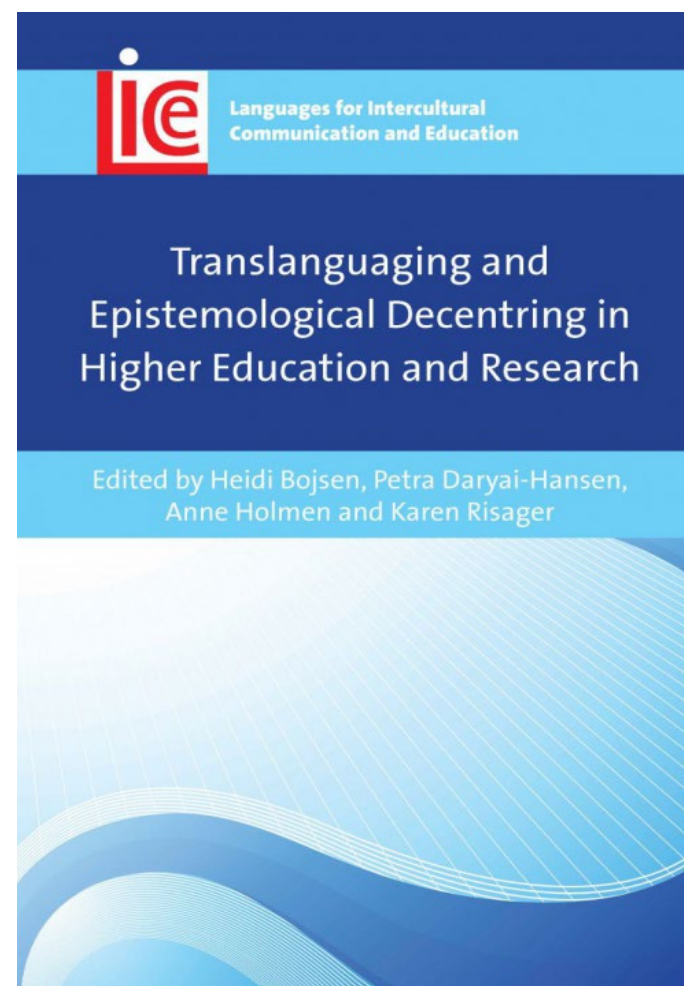
Diskussioner (bl.a. Kling 2013, Dimova et al. 2015, Chopin 2016, Nissen & Ulriksen 2016, Macaro et al. 2018, Henriksen et al. 2019, Molino et al. 2023)

- om undervisningskvalitet og læringsudbytte
- om underviseridentitet og -sprog
- om hvor sprogvalg træffes
- om betydningen af konteksten

Sprog i studenterperspektiv

“The university as a global site in which multiple languages, multiple language skills and multiple disciplinary literacies come into contact”

(Kirilova, Holmen & Larsen 2023, 51-52)

Sprogstrategisk satsning - flere sprog til flere studerende (2013-2018)

- Afdækning af de studerendes behov bredt på universitetet
- Dialog med ledelse, studienævn og andre centrale enheder
- 36 udviklingsprojekter
 - 18 med fokus på engelsk
 - 18 med fokus på andre sprog (arabisk, dansk, fransk, kinesisk, latin, oldgræsk, spansk, tysk)

MUST – Modeller for undervisning i sprog som tillægskompetence (2020-2023)

- afdække behov og løsningsmuligheder for sprog som tillægskompetence
 - studieformål
 - studie- & praktikophold i udlandet
 - studiejob & fremtidigt arbejde
- bevilling på ca. 2 mio. fra Det Nationale Center for Fremmedsprog (NCFF)
 - ❖ Københavns Universitet (KU)
 - ❖ Københavns Professionshøjskole (KP)
 - ❖ Københavns Erhvervsakademi (KEA)
 - ❖ Erhvervsakademi Dania (DANIA)
 - ❖ Det Kongelige Danske Musikkonservatorium (DKDM)
 - ❖ Danmarks Tekniske Universitet (DTU)
 - ❖ Copenhagen Business School (CBS)
 - ❖ Danmarks Medie- og Journalisthøjskole (DMJX)

Studerende har for få muligheder for at bygge videre på de sprogkompetencer, som de har tilegnet sig tidligere i uddannelsessystemet.

Målsætning om at "fremmedsprog i højere grad integreres i et bredere udsnit af de videregående uddannelser." (s. 19)

Løft af tysk og fransk på de videregående uddannelser (2021-2024)

Til professionshøjskoler og universiteterne

Tilskud til løft af tysk og fransk på de videregående uddannelser.

Uddannelses- og forskningsstyrelsen oplyser med dette brev, at styrelsen i 2021 yder ekstraordinære tilskud på i alt 40 mio. kr. til løft af tysk og fransk på de videregående uddannelser under Uddannelses- og Forskningsministeriet.

Midlerne skal understøtte, at professionshøjskoler og universiteter over de næste tre år får styrkede muligheder for at afprøve forskellige tiltag for at løfte sprogområdet – konkret tysk og fransk på universiteterne og på læreruddannelsen samt sprog som tillægskompetence til andre fagligheder.

21. december 2021

Sprog som tillægskompetence – potentialer og udfordringer

- En bedre forståelse af sammenhængen mellem sprog og fag – og et sprog til diskutere det med
- Bred studenterinteresse – nødvendige sprogkunderskaber og individual toning af uddannelsen
- Specifik faginteresse i nogle fagmiljøer – adgang til kilder og forskningsområder
- Tværfagligt samarbejde

- Lav generel bevidsthed om sprogs betydning for uddannelse
- Kamp om ECTS points
- Levedygtighed af tiltagene - midlertidige midler

Konklusion

Etsprogethed og flersprogethed – er vi ved at skifte grundsyn?

Både-og

Lokalt forankret udvikling over for centrale rammer og strukturer?

Øget opmærksomhed på sproglig kompleksitet og pædagogiske muligheder

Men samtidig fortsat tendens til at overse sprogs betydning for deltagelse og læring

Manglende understøttelse af udviklingen – prioritering, økonomi, læreruddannelse/universitetspædagogik

Litteratur

Bojsen, Daryai-Hansen, Holmen & Risager (2023) (eds): *Translanguaging and Epistemological Decentring in Higher Education and Research. Multilingual Matters*

Chopin (2016): *More Danish, More English. Language policy, language use, and medium of instruction at a Danish university*. Ph.d.-afh., KU.

Cummins (2017): *Teaching for transfer in multilingual educational contexts*. I Garcia & Lin (eds.): *Bilingual education. Encyclopedia of Language and Education*. 3. udg. New York, Springer, 103-115

Daryai-Hansen et al. (2015): *Pluralistic Approaches to Languages in the Curriculum. The case of French-speaking Switzerland, Spain and Austria*. *International Journal of Multilingualism*

Daryai-Hansen & Albrechtsen (2018) (red.): *Tidligere sprogstart. Ny begynderdidaktik med fokus på flersprogethed*. KU og KP.
https://tidligereprogstart.ku.dk/publikationer/Daryai-Hansen_Albrechtsen__2018__Tidligere_sprogstart___ny_begynderdidaktik_med_fokus_p__flersprogethed.pdf

Daryai-Hansen, Drachmann & Meidell Sigsgaard (2019): *Flersprogethedsdidaktik i fremmedsprog*. *Sprogforum*, 68, 46-53

Daugaard & Laursen (2021) *Med flere sprog i klassen*. Aarhus Universitetsforlag.

Dimova & Kling (2018): *Assessing English medium of instruction lecturer language proficiency across disciplines*. *TESOL Quarterly* 52, 3, 634-656

Dimova & Kling (eds)(2020): *Integrating content and language in multilingual universities*. Springer Cham.

Drachmann (2023): *Sproglig opmærksomhed via en flersprogethedsdidaktik. Et læreplans- og multicasestudie på tværs af sprog og klassetrin i grundskolen*. Ph.d.-afh., KU.

European Council (2018): *Common European Framework of Reference for Languages. Learning, Teaching, and Assessment. Companion Volume with New Descriptors*.

García, O. et al. (2017): *The Translanguaging Classroom. Leveraging Student Bilingualism for Learning*. Philadelphia: Caslon

Green (2023): *“Man bliver mere dansk end de danske undervisere”*. En undersøgelse af dansk som andetsprog blandt international undervisere på Københavns Universitet. Speciale. KU.

- Gregersen, Holmen & Larsen (2021): En utopisk-realistisk sprogpolitik. Nogle scenarier som udgangspunkt for en kritisk diskussion af KUs nye sprogpolitik. I Kristiansen & Holmen (red.): Sprogs status i rigsfællesskabet, Københavnerstudier i tosprogethed, bind C13, 145-163
- Haas, Holmen, Horst & Kristjansdottir (2011): Ret til dansk. Uddannelse, sprog og kulturarv. Aarhus Universitetsforlag
- Henriksen, Holmen & Kling (2019): English medium instruction in multilingual and multicultural universities. Academics' voices from the Northern European context. Routledge.
- Holmen (2019): Sproglig diversitet blandt eleverne i grundskolen – fra problem til potentiale. I Gregersen (red.): Sprogfag i forandring. Samfundslitteratur, 23-54
- Holmen & Thise (2021): Flere sprog i læringen. Translanguaging pædagogik i praksis. Samfundslitteratur
- Holmen & Ulriksen (2020). Det brogede gymnasium. I J. Dolin, G. Holten Ingerslev, & H. Sparholt Jørgensen (red.), *Gymnasiepædagogik: En grundbog* (4. udg., s. 102-119). København: Hans Reitzels Forlag
- Horst (2017): På ulige fod. Etniske minoritetsbørn som et skoleeksempel. Aarhus Universitetsforlag
- Juvonen & Källkvist (eds.) (2021): *Pedagogical Translanguaging*. Multilingual Matters
- Jürna (2014): Linguistic realities at the UCPH. In Hultgren et al. (eds.): English in Nordic universities. 225-249. John Benjamins.
- Kirilova, Holmen & Larsen (2023): More Languages for More Students. Practice, Ideology and Management. In Bojsen et al. (eds.): Translanguaging and Epistemological Decentring in Higher Education Research. Multilingual Matters, 49-74
- Kirilova, Tranekjær, Holmen & Svendsen Pedersen (2023): Sproglæring på arbejdspladser. En videnspakke om sprog og læring på arbejdspladser i de nordiske lande. SIRI.
- Kling (2013): Teacher identity in English medium instruction. Teacher cognition from a Danish tertiary education context. Ph.d.-afhandling, KU.
- Kristjansdottir (2018): Uddannelsespolitik I nationalismens tegn. Aarhus Universitetsforlag
- Källkvist,, Gyllstad, Sandlund, & Sundqvist (2017). English Only in Multilingual Classrooms? LMS - Lingua, 2017(4), 27-31.
https://lucris.lub.lu.se/ws/portalfiles/portal/35428089/English_Only..._Lingua_4_17_.pdf

- Larsen (2013): Re-contextualizing academic writing in English. Case studies of international students in Denmark. Ph.d.-afh., KU.
- Laursen & Frederiksen (2015): The notion of authenticity in the context of the course: Danish for knowledge workers. Proceedings from the 7th Call Conference.
- Laursen (2019): Tegn på sprog. Literacy i sprogligt mangfoldige klasser. Aarhus Universitetsforlag.
- Lund & Bertelsen (2008): Fra Studieprøven til de videregående uddannelser. En undersøgelse af de nødvendige og tilstrækkelige kompetencer. København: Ministeriet for Flygtninge, Indvandrere og Integration. 365 sider.
- Macaro, Curle, Pun, An & Dearden (2018): A systematic review of English medium instruction in higher education. *Language Teaching* 51, 1, 36-76.
- May, S. (ed.)(2014): *The Multilingual Turn. Implications for SLA, TESOL, and bilingual education*. London: Routledge
- Molino, Dimova, Kling & Larsen (2023): The evolution of EMI research in European higher education. Routledge.
- Mortensen & Haberland (2021): Hvornår kommer ulven? i Kristiansen & Holmen (red), *Sprogs status i rigsfællesskabet 2031*. bind C13, Københavns Universitet, Københavnerstudier i Tosprogethed.
- Nissen (2021): Blind spots of internationalization. Ph.d.-afhandling, KU.
- Nissen & Ulriksen (2016): Sker der noget med læringsudbyttet, når undervisnings sproget skiftes? *Dansk Universitetspædagogisk Tidsskrift*, 11, 20, 14-103.
- Sørensen & Holmen (2004): At blive en del af en arbejdsplads. Om sprog og læring i praksis. DPU.
- Taylor, S. (2016): Sproglige og kulturelle vidensfonde i klasseværelset. *Sprogforum*, 62
- Westbrook & Henriksen (2011): Bridging the linguistic and affective gaps. The impact of a short tailor-made language course on a Danish university lecturer's ability to lecture with confidence in English. In Cancino et al. (eds): *Policies, principles, practices. New directions in foreign language education in the era of educational globalization*. Cambridge Scholars Press, 188-212.